

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان: تأثیر برنامه توانمندسازی مبتنی بر پیگیری تلفنی (تله نرسینگ) بر خودکارآمدی در سالمندان مبتلا به پرفشاری خون

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته پرستاری سالمندی

استاد راهنما: دکتر فریده باستانی

استاد مشاور آمار: حمید حقانی

نگارش: یوسف بهزاد

دی ۱۳۹۳

عنوان: تأثیر برنامه توانمندسازی مبتنی بر پیگیری تلفنی (تله نرسینگ) بر خودکارآمدی در

سالمندان مبتلا به پر فشاری خون

چکیده:

زمینه و هدف: پرفشاری خون، با شیوع بالا در سالمندان، یکی از مهم‌ترین و پر عارضه‌ترین بیماریهای مزمن در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه می‌باشد که بر ارگان‌های بدن، تأثیر سوء گذاشته و بعنوان یک مشکل عمده بهداشتی تلقی می‌شود. توانمندسازی بیماران مبتلا به پرفشاری خون و ارتقاء کارآمدی آنان در خود مراقبتی و رفتارهای بهداشتی، از رویکردهای مهم مراقبت با کیفیت از سالمندان می‌باشد. لذا این مطالعه با هدف تعیین تأثیر برنامه توانمندسازی مبتنی بر پیگیری تلفنی (تله نرسینگ) بر خودکارآمدی در سالمندان مبتلا به پرفشاری خون انجام گرفته است.

روش بررسی: این پژوهش، مطالعه‌ای از نوع کارآزمایی بالینی غیر تصادفی سازی (نیمه تجربی) می‌باشد که بر روی ۸۸ سالمند مبتلا به پرفشاری خون مراجعه کننده به درمانگاه بیمارستان صیاد شیرازی شهر گرگان انجام شد. نمونه‌ها به روش مستمر و متوالی انتخاب و به دو گروه کنترل (۴۴) و آزمون (۴۴) تقسیم شدند. ابتدا تمامی افراد مورد پژوهش در کارگاه آموزشی جهت بیماران سالمند مبتلا به پرفشاری خون شرکت نمودند. سپس پیگیری تلفنی در گروه آزمون به مدت ۱۲ هفته انجام گرفت. جمع آوری داده‌ها در دو نوبت بدو ورود به مطالعه (قبل از مداخله) و ۱۲ هفته بعد انجام گرفت. نهایتاً تجزیه و تحلیل اطلاعات به دست آمده با استفاده از روش‌های آماری توصیفی و آزمون‌های آماری نظیر مجذورکای، آزمون دقیق فیشر، تی مستقل، تی زوجی و با کمک نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ انجام گرفت.

یافته‌ها: بین دو گروه از نظر کلیه متغیرهای دموگرافیک و اکثر مشخصات مربوط به بیماری تفاوت معناداری وجود نداشت. در مورد سابقه خانوادگی پرفشاری خون، نحوه کنترل بیماری و توانایی اندازه گیری فشارخون در دو گروه به لحاظ گمارش غیر تصادفی اختلاف وجود داشته است. نتیجه آزمون آماری تی مستقل که با هدف مقایسه دو گروه قبل از اجرای مداخله استفاده شده است، نشان داد که بین میزان خودکارآمدی قبل از مداخله در گروه آزمون و کنترل اختلاف آماری معنی داری وجود ندارد ($P=0/44$). اما بین گروه آزمون و کنترل از نظر میزان خودکارآمدی بعد از اجرای مداخله اختلاف آماری معنی دار وجود دارد ($p=0/001$). این نشان می‌دهد که در گروه آزمون مداخله پیگیری تلفنی (تله نرسینگ) بر افزایش خودکارآمدی سالمندان مؤثر بوده است.

نتیجه گیری: با توجه به یافته‌های مطالعه، می‌توان نتیجه‌گیری کرد که برنامه توانمندسازی مبتنی بر پیگیری تلفنی (تله نرسینگ) بر میزان خودکارآمدی سالمندان مبتلا به پرفشاری خون مؤثر بوده است و لذا توجه مسئولان آموزشی مراکز بهداشتی درمانی جهت برنامه ریزیهای بهداشتی می‌تواند عامل مهمی در رفتارها و اتخاذ سبک زندگی بهداشتی در سالمندان باشد. ضمن اینکه پژوهش حاضر نقش تله نرسینگ را در ارتقای خودکارآمدی سالمندان مبتلا به پر فشاری خون مورد تأیید قرار داد.

کلید واژه‌ها: خودکارآمدی، تله نرسینگ، خود مراقبتی، سالمندان، پرفشاری خون.

Tehran University of Medical Sciences

Faculty of Nursing & Midwifery

Title:

Effect of Empowerment Program with the Telephone Follow-up (Tele-Nursing) on Self - Efficacy in Hypertensive Older Adults

By:

Yosof Behzad

Under Supervision:

Farideh Bastani

Hamid Haghani

A thesis submitted to the Graduate Studies Office

In partial fulfillment of the requirements for

The degree of MSc in Geriatric Nursing

December 2014

Effect of Empowerment Program with the Telephone Follow-up (Tele-Nursing) on Self - Efficacy in Hypertensive Older Adults

Abstract

Background & Purpose: With a high prevalence in the elderly, hypertension is one of the most important chronic diseases with the highest complications in developed and developing countries. It negatively affects the organs, and is a major health problem. Empowering the patients with hypertension and promoting their efficiency in self-care and health behaviors are the major approaches in quality of nursing care. The aim of this study was to determine Effect of Empowerment Program with the Telephone Follow-up (Tele-Nursing) on Self - Efficacy in Hypertensive Older Adults.

Materials and Method: This non-randomized (quasi-experimental) clinical trial was conducted on 88 elderly patients with hypertension referred to the outpatient department of Sayad Shirazi Hospital in Gorgan. The cases were selected consecutively and were divided into control (44) and case groups (44). First, the participants attended in a workshop for the elderly patients with hypertension. Then a telephone follow-up (tele-nursing care) was done for the case group for 12 weeks. Collecting the data was performed two times; before intervention and 12 weeks after intervention. The data were analyzed in SPSS-16 using statistical tests of Chi-square, Fisher's exact test, independent t-test and paired t-test.

Results: There was no significant difference between the two groups in terms of demographic variables and most disease characteristics. Due to the non-random assignment of the groups, there was a difference between them in terms of family history of hypertension, disease control and the ability to measure the blood pressure. The independent t-test was used to compare the two groups before intervention, and revealed no significant difference between self-efficacy before intervention in case and control groups ($P=0.44$). Meanwhile, a significant difference was observed between the two groups in terms of self-efficacy after the intervention ($p=0.001$). This difference shows that the efficacy of the case group improved after administering the empowering program based on tele-nursing care.

Conclusion: The findings of the present study showed that empowerment program based on tele-nursing care was effective on promoting the efficacy of elderly patients with hypertension. Thus, the attention education authorities of health centers pay to health planning plays an important role in modifying health behavior and life style of the elderly. In addition, this study confirms the role of tele-nursing care in promoting the self-efficacy in the elderly patients with hypertension.

Key words: Self -efficacy, Tele-Nursing, Self- care, Older Adults, Hypertension.